Jaro 2. Aprilo, 1921. Numero 6

BULGARA ESPERANTISTO

ABONPAGO:
por Bulgarlando 20 levoj
por fremdlando 2sm(5fr)
Aparta numero 15 sd.

Monata organo de la
Bulgara Esperantista Societo.

АБОНАМЕНТЪ:
за България 20 лева
за странство 2 см(5фр.)
Отдѣленъ брой 3 лева

БЪЛГ. ЕСП. Д-ВО
№ 19.
21-и Мартъ, 1921 г.
София.

Окржжно.

До всички есперантисти и приятели на Есперанто въ България.

Драги съмишленици,

Прѣзъ настоящата година есперантското дѣло направи голѣми успѣхи въ цѣлия свѣтъ. Въ редъ стрени незадължителното му изучване въ училищата се разрѣши, прѣдъ много официални институции то се прѣдстави съ достоинство. Прѣдстоящо е и слагането му за окончателно възприемане като международенъ езикъ отъ Обществото на Народитѣ. Обаче за да има успѣхъ, есперантиститѣ трѣбва да явятъ своя гласъ, да покажатъ, че тѣ сж тази часть отъ човѣчеството, която първа възприе и подложи на изпитване езика Есперанто. А за това е нужно да сме обединени, да има една организация, която ще говори отъ името на всички есперантисти въ една страна.

Освѣнъ това прѣдстоящо е и рѣшение на нашето Народно Събрание за изучването на Есперанто въ българскитѣ реални гимназии. Дружеството направи необходимото въ това направление и ние можемъ съ сигурность да очакваме този успѣхъ. Обаче ние трѣбва и да се подготвимъ за този моментъ, когато успѣхътъ дойде. Държавата ще потърси прѣди всичко съдѣйствието на българскитѣ есперантисти, когато поиска да приложи на дѣло това свое рѣшение. Тя ще се обърне за това къмъ тѣхната организация. Бива ли тази организация да й прѣдстави една малка часть отъ есперантството въ България?

Днесъ повече отъ всѣкога се налага да се обединимъ, да сгжстимъ своитѣ редове, да съгласуваме своитѣ дѣйствия. — Про-

явимъ ли сега бездѣятелность, ние ще заслужимъ справедливия укоръ на цѣлия есперантски свѣтъ.

Ето защо ние Ви прѣдлагаме:

1. Ако не сте членъ на д-вото, веднага да се присъедините къмъ него, като подадете писмено заявление и заедно съ членския си вносъ го изпратите на адресъ: **книжарница „Есперанто“ Бул. Мария Луиза, 46, София.**

2. Да се абонирате за органа на д-вото „Bulgara Esperantisto“ (мѣсечно списание, абонаментъ 20 лв. **годишно.**)

3. Да се погрижите да съберете по възможность повече спомагателни членове — приятели на Есперанто (за такива годишниятъ членски вносъ е 3 лв.)

4. Да съберете парични помощи за дружеството, което се нуждае днесъ повече отъ всѣкога отъ срѣдства.

Не жалете труда си, съмишленици, скоро ще видите плодоветѣ на своитѣ усилия!

Освѣнъ горното, явяваме Ви, че съгласно рѣшението на Централния пропагандически комитетъ (протоколъ № 16 отъ 14-и Мартъ т. г.), тазгодишниятъ конгресъ на българскитѣ есперантисти ще се състои въ София на 14-и и 15-и Августъ. Това ще бжде **осмиятъ** по редъ съборъ на всебългарски есперантисти и ние се надѣваме, че ще бжде посѣтенъ достатъчно, за да даде блестящъ завършъкъ на една дружествена година, пълна съ успѣхи и триумфи на Есперанто. Желающитѣ да присжтствуватъ на XIII универсаленъ есперантски конгресъ въ Прага ще иматъ достатъчно врѣме, за да могатъ да се завърнатъ и присжтствуватъ на българския есперантски конгресъ.

Съ сърдеченъ есперантски привѣтъ

Прѣдседатель: Г. **Актарджиевъ.**

Секретарь: Г. **Атанасовъ**

За мене нѣма ни най-малко съмнѣние, че за изпълнение на научна философска работа рационалниятъ изкуственъ езикъ толкова прѣвъзхожда естествения, колкото автомобильтъ прѣвъзхожда пѣшеходеца.

Потвръждение за възможностьта да сжществува международенъ езикъ е Есперанто.

Вил. Оствалдъ.

Есперанто въ френскитѣ училища.

Дюрье.

Есперантското движение прави огромни успѣхи изъ цѣла Франция, особено въ сѣверната ѝ часть; обяснява се този

фактъ съ това, че въ тази область учителитѣ все повече и повече биватъ заинтересувани съ въпроси за международния езикъ. Една отъ причинитѣ за такова увеличение на интереса къмъ този езикъ отъ страна на учителитѣ се явява и слѣдното:

При ежегоднитѣ въпроси, задавани отъ областния директоръ на народнитѣ училища въ сѣверния департаментъ, този директоръ на всѣки учитель между другото му поставя такива въпроси: „Знаете ли есперанто? Имате ли намѣрение да прѣподавате есперанто въ вашето училище?“

Прѣди четири години азъ се стараехъ да докажа на лицата, завѣдващи образованието, че есперанто се явява удивително срѣдство за унищожаване, между другото, чувствата на международна ненависть. За тази цѣль азъ показвахъ писма, които получавахъ отъ другари колеги—руси, англичани, нѣмци и др. Впослѣдствие ми се удаде да докажа на завѣдващитѣ образованието, че есперанто е твърдѣ полезенъ и за по-съвършено изучване на родния езикъ. Послѣ азъ показахъ 30 дванадесеть годишни момчета, на които давахъ уроци по есперанто по веднажъ седмично. За деветь мѣсеца тѣ бѣха достигнали свободно да говорятъ и пишатъ на есперанто.

Слѣдъ многото усилия, които положихъ, дойде и успѣхътъ. Сега прѣподаването на есперанто въ гр. Лилъ, който има 200,000 население, е напълно организирано. Учителитѣ и учителкитѣ свършиха специаленъ курсъ, за да усвоятъ правилното произношение. Биде наредено, ученицитѣ и ученичкитѣ отъ горнитѣ класове въ началнитѣ училища да се занимаватъ съ есперанто по единъ часъ седмично.

Първото изпитване по езика есперанто стана прѣзъ юли 1908 година. Отъ 1,200 дѣца, които учеха есперанто, 400 бидоха изпитани; отъ тѣхъ 339 получиха свидѣтелства.

А какво доказва това?

Първо, че личната инициатива и дѣятелностьта на всѣки човѣкъ може твърдѣ много да направи за пропагандата на този езикъ.

Второ, че по-добрѣ е да се дѣйствува, вмѣсто да се приказва. Покажете достигнатитѣ отъ васъ резултати и не спорете за резултатитѣ, които могатъ да бждатъ достигнати.

А ето какво твърдѣ важно нѣщо бѣ забѣлѣзано въ класа ми: благодарение на есперантския езикъ училищния хоризонтъ значително се разшири чрѣзъ възбуждане на благородни мисли, обучението и учението станаха по-интересни. Въ класа царуваше непозната до тогава атмо-

сфера, пълна съ животъ и взаимна дружность, — атмосфера, която сближи учителя и ученицитѣ.

„Драги другари (karaj amikoj)! — Драги учителю (kara profesoro)!“ Тѣзи мили думи се чуваха на есперанто — думи, които, не зная защо, биха били смѣшни, ако се произнасяха на родния ни езикъ.

Прѣвелъ **М. Аджаровъ**

Страница за нови есперантисти.

А. За начинающи.

Mi lavas — азъ мия, mi lavas min — азъ се мия (азъ мия мене си), vi lavas vin — ти се миешъ, li (ŝi, ĝi) lavas **sin** — той (тя, то) се мие, ni lavas nin — ние се миемъ, vi lavas vin — вие се миете, ili lavas **sin** — тѣ се миятъ.

Обърнете внимание на тѣзи изрази: li lavas **sin** (той **се** мие) и li lavas **lin** (той **го** мие). Въ първия случай се разбира, че единъ човѣкъ мие самъ себе си, а въ втория, че се говори за двама души, отъ които единиятъ мие другия. Тукъ е употрѣбено възвратното мѣстоимение **si**.

Сжщата разлика е и въ тѣзи изрази:

ŝi lavas ŝin и ŝi lavas sin;
ĝi lavas ĝin и ĝi lavas sin;
ili lavas ilin и ili lavas sin.

Mi vidas — виждамъ, mi levas — дигамъ, mi kombas — рѣша, срѣсвамъ, en — въ, spegulo — огледало.

Mi vidas min en la spegulo. — Vi levas vin. — Li vidas en la spegulo lin kaj sin. — Ili ne kombas sin. — Ĉu ŝi kombas sin? — Ni ne levos nin.

Al — на (когато се пита кому?): al mi — на мене, al vi — на тебе, al la patro — на бащата, mi donas — давамъ, mi diras — казвамъ, ke — че.

Mi donas al la patro libron. — Ĉu vi donis al li gazeton? — Ĉu li donos al ni pomojn? — Mi diris al ili, ke mi ne venos. — Mi diris al mi, ke li ne estas bona. — Li diris al li, ke mia patro estas maljuna. — Li diris al si, ke ŝi ne estas bela.

Mi volas — искамъ, mi deziras — желая, mi intencas —

възнамѣрявамъ (имамъ намѣрение), mi povas — мога, mi devas — длъженъ съмъ (трѣбва).

Mi volas **veni** — азъ искамъ **да дойда.**
Vi ne deziras **labori** — ти не желаешъ **да работишъ.**
Li intencis **paroli** — той имаше намѣрение **да говори.**
Ni ne povos **marŝi** — ние не ще можемъ **да ходимъ.**
Ĉu vi volas **skribi**? — Искате ли **да пишете?**
Ili devas **dormi** — тѣ трѣбва (длъжни сж) **да спятъ.**

Когато единъ глаголъ свършва на i, при прѣвеждането на български туряме прѣдъ българския глаголъ частицата **да.** (Въ изреченията тази форма обикновено е свързана съ другъ глаголъ, чиято мисъль допълня).

Skribi значи на български: да пиша, да пишешъ, да пише, да пишемъ, да пишете, да пишатъ. Кое точно отъ тѣзи значения ще има, това зависи отъ глагола, съ който е свързанъ и чиято мисъль допълня:
mi volas skribi — азъ искамъ да пиша.
ill volas skribi — тѣ искатъ да пишатъ.
Въ първия случай mi ще върши писането, въ втория случай — ill.

Формата съ окончание i се нарича неопрѣдѣлено наклонение; тя е обща форма на глаголитѣ и обикновено нея даватъ въ рѣчницитѣ.

Б. За напрѣднали.

Esprimmaniero.

— Mi ne povas esprimi mian amon per vortoj.
— Esprimu ĝin per ciferoj!

En juĝejo.

Juĝisto (al krimulo): Vi estas ree tie ĉi! Mi pensis, ke la unua puno plibonigos vin.

Krimulo: Jes, sinjor' juĝisto, sed mi deziris fariĝi ankoraŭ pli bona.

* * *

Frosta nokto. Neĝo falas.
Per nebul' kovriĝas val'.
Kun mallumo lum' batalas,—
Kiu venkos en batal'?

Malrapide sur silenta
Kampa vojo iras mi.
Ekrigardis lun' arĝenta,
Eklumigis ĉion ĝi.

Vento fajfas. Falas neĝo.
Kaŝís lun' per nubo sin.
Krakas ie Frosto-reĝo.
Iras mi . . . sen cel' . . . sen fin' . . .

Georgo Deskin (ruso).

FRATOJ.

(De Elin Pelin).

Patro Kiril kuŝas sur la lito en la malluma angulo de sia larĝa ĉelo kaj apenaŭ spiras. En la nigriĝinta sanktfigurujo super lia kapo flagras olelampeto kaj ĝia senpova lumo pelas sur la muroj mallumajn kaj malklarajn ombrojn de la mebloj.

Apud la mortanto deĵoras la fratoj Onufrij kaj Ignatij.

Ili sidas unu kontraŭ alia ĉe la tablo, apud la lito, silente legadas la psalmaron antaŭ unu lumigita kandelo kaj de tempo al tempo ili ŝutas por si po glaseto da brando el la granda nigra botelo, kiu estas sur la tablo antaŭ ili.

En la monaĥejo jam de longe ĉio estas ekdorminta. Akra vento blovegas ekstere, frapas sur la fenestroj, eniĝas en la ladaj tuboj de la forno brulanta malantaŭ la pordo kaj ekkantas strange: „Pacigu Dio!“ . . . Tiu ĉi mistera kanto por momento sufokas la dormemajn kaj fervorajn preĝojn de patro Ignatij, kiu murmuras per siaj dikaj lipoj:

— Dio pardonu, Dio pardonu, Di . . . par . . . Di . . . par . . .

Patro Ignatij de tempo al tempo altigas sian voĉon, kaj ĝi disŝutas sin en la larĝa ĉambro kiel akra ŝtona krako, kiu kvazaŭ venas ie el la grandaj tabulaj ŝrankoj, frapiĝas al la kvar muroj, al la planko, al la fenestroj kaj falas en la flagrantan olelampeton, kiu tremetas kaj krakas.

La malgranda korpo de la maljuna patro Onufrij, perdita en sia larĝa sutano, sidas senmove metita sur la seĝo, kiel saketo. Lia kapo pendas super la psalmaro, sed liaj lipoj ne moviĝas kaj la palpebroj de liaj okuloj estas fermitaj.

Le vento pli forte ekfrapis sur la fenestron kaj malgaje ekkantis en la forno per iaj infanaj voĉoj, malproksimaj kvazaŭ el la alia mondo: „Pacigu Dio!“ . . .

Patro Onufrij levis timigite la kapon, ekrigardis patron Ignatij kaj demandis:

— Kion vi diras?

— Ĉu vi dormas? — ekrigardis lin subbrove patro Ignatij.

— Sajnis al mi, ke vi min vo-

kis — frotis dormeme siajn okulojn Onufrij.

— Vokas vin tiuj kun la kornoj — diraĉis al li patro Onufrij kaj daŭrigis legi.

— Legu pli mallaŭte — rimarkigis patro Onufrij, montrante per rigardo la malsanulon.

Ignatij ekrigardis severe sian malgrandan kamaradon kaj daŭrigis murmuri.

— Aŭskultu Ignatij, de tiu homo tie la animo eliras, kaj vi babiladas sur lia kapo kiel muelejo — ripetis sian rimarkigon Onufrij.

— Se ĝi eliras, ĝi eliru do, pro ĝia bono mi legas. Vi pensas, ke ĝi estas tre pura, ha? Ankaŭ ĝi estas kiel la via. Ni preĝu por ĝi — diris malĝentile patro Ignatij.

— He, eksopiris Onufrij, granda avarulo li estis . . . Li pensis, ke neniam li mortos, sed jen — la horo venis.

La vizaĝo de patro Onufrij fariĝis malĝoja kaj medita.

Patro Ignatij ĉesis murmuri. Fariĝis daŭra silento.

— Akvo—o—n, akveton!—Ekĝemis la malsanulo kvazaŭ el tombo kaj lia osteca mano elpendis sur la lito kiel fortranĉita.

La ambaŭ monaĥoj stariĝis kaj sin ekrigardis, kvazaŭ sin demandis kion fari. Sur la muro malantaŭ ili rektiĝis iliaj du mallumaj ombroj kaj ekstaris senmove, kvazaŭ atendante ordonojn. La olelampeto ekflagris forte kaj tuj eklumis denove. La ŝranko mistere grincis. La vento ekbatis sur la fenestron kaj en la tuboj de la forno denove ekkantis tiuj malproksimaj vagantaj infanvoĉoj. En la ĉelo iĝis timige, kvazaŭ nevideblaj ŝtelistoj eniris kaj rapide ekserĉis.

Patro Ignatij metis la fingron sur siajn lipojn kaj elparolis mistere:

— La morto estas veninta!

— Akveton! — ĝemis denove la malsanulo kaj sin turnis al la fratoj. Sur lia vizaĝo blanka kaj kaduka estis legeblaj tedo kaj peno ekparoli ankoraŭ unu fojon. Lia blanka kiel neĝo barbo tremis, la lipoj movetis sin.

Patro Ignatij etendis al li glason da akvo. La malsanulo ekĝemis, turnis sian vizaĝon al la muro kaj ne volis trinki.

— Li ne kutimas trinki akvon, la mizera — ekridis patro Onufrij sensone.

Ambaŭ kliniĝis super la lito kaj aŭskultadis longe.

— Li spiras—diris patro Ignatij.

— Estingiĝas jam lia kandelo — diris patro Onufrij kaj aldoninte: „Tiu-ĉi homo havis monon,“ ekrigardis signife patron Ignatij.

— Havis — jesigis meditante Ignatij.

Onufrij kliniĝis al lia orelo kaj diris mallaŭte:

— Ĉu ni ne povas lin ĉirkaŭpalpi?

— Atendu, ke li mortu, — res-

pondis patro Ignatij, kaj metis sian fingron sur la buŝon.

Ambaŭ residiĝis apud la tablo. Patro Ignatij eklegis, patro Onufrij apogis sian kapon sur la manoj kaj ekmeditis.

En la ĉelo denove ekportiĝis mistera murmurado de legantaj lipoj. La ombroj denove malpace ekkuris sur la muroj. La vento denove ekkantis en la forno.

— Longa nokto! — eksopiris patro Onufrij. Kiel ni pasigos ĝin! . . .

— Mi laciĝis! — ekrigardis lin patro Ignatij, fermante la psalmaron kaj prenis la ludkartojn, kiuj kuŝis sur la tablo.

— Ĉu ni klakigu ilin?

— Ha! — plaŭdigis la manojn patro Ignatij, kial do vi silentas.

Kaj lia vizaĝo ekridis.

Patro Onufrij ŝutis po glaso da brando kaj ĵetis la kartojn.

— Dupartigu! . . .

Ignatij faldis supren la grandajn manikojn de sia sutano kaj prenis la kartojn.

En la profunda monaĥeja silento de la ĉelo aŭdiĝis la konkuraj blekoj de la ludantoj kaj la frapoj de la kartoj, kiuj klakis sur la nuda tablo, kiel grandaj, maloftaj gutoj de pluvo antaŭ uragano.

La vento ĉiam pli insiste batis la fenestron. Tiuj nevideblaj vagantaj orfulaj voĉoj denove ekkantis en la forno sian: „Pacigu Dio" kaj iliaj voĉoj disportiĝis, sufokiĝis kaj ekmortadis, kiel enteriga kanto super dezerta tombaro.

— Akvon, akveton! — ekĝemis per seka voĉo la mortanto, sed la fratoj ebriigitaj de brando kaj enlogitaj de la kartludo ne aŭdis lin.

— Akvon! — ripetis patro Kiril kaj en lia voĉo sonis la teruro de superhoma penego, venkita de la morto.

Lia blanka kapo leviĝis de la kuseno kaj falis denove kiel fortranĉita.

— Li finis! — diris la fratoj, lasis la kartojn kaj stariĝis samtempe, kiel aŭtomatoj.

Kaj alproksimiĝante al li, ili diris al si ion murmure kaj komencis palpi sub la kuseno kaj la matraco, sur kiu kuŝis la mortinto. Ili eltiris multekostan sukcenan cigaringon.

— Ha! — eksopiris patro Onufrij rigardante ĝin, — Ignatij, donu ĝin al mi! . . .

— Ne, mi trovis ĝin . . .

— Vi ne estas fumanto kiel mi . . .

— Nenio . . .

Kaj Ignatij ŝovis ĝin en la poŝon de sia sutano . . .

— Atendu! . . La monujon! . .

Ambaŭ proksimiĝis al la kandelo sur la tablo kaj emocie komencis serĉi en la leda monsaketo . . .

—Unu, du, tri . . . dudek napoleonoj . . .

— Do po dek . . .

— Ĉu ni seiĉu ankoraŭ? . . .

— Sufiĉe! . . .

Ambaŭ denove sidiĝis ĉe la tablo.

— Kia longa nokto! — oscedis Ignatij kaj signis krucon.

— Nu, ĵetu la kartojn . . .

— Ĉu estas mia vico? . . .

— Via . . .

La kartludo komenciĝis denove.

Kaj la nokto plupasadis malhela, silenta kaj mistera. Plupasadis nesenteble, senbrue kaj senpeze. La ventego ekstere kvazaŭ ĉesis. Tra la fenestroj de la ĉelo alrigardis la krepuska mateno kaj trovis la du fratojn enlogitaj ankoraŭ en la kartludo.

La olea lampeto super la kapo de la mortinto estis estingiĝinta.

Tradukis G. Fandikov.

Esperanto en nia lando.

NOVA SUKCESO. Esperanto estas oficiale enkondukita en la nun funkcianta kurso por preparo de progimnaziaj instruistoj. De la Ministro de l' popola instruado estas oficigita kiel lektoro S-ro At. D. Atanasov.

Grandan sukceson havas Esperanto en nia lando. La parlamento nun faras ŝanĝon de la leĝo pri la popola instruado. Je la 2-a de Marto, j. k., al s-ro Ministro de la popola instruado sin prezentis deputacio, konsistanta el s-roj G. Aktarĝiev kaj At. D. Atanasov, de B. E. S. kaj donis peton, ke Esperanto estu instruata devige en la progimnazioj kaj profesiaj lernejoj kaj fakultative en la gimnazioj. S-ro Ministro afable promesis post trastudo fari la eblon kaj baldaŭ la ĉiutagaj ĵurnaloj sciigis, ke la parlamenta komisio, al kiu estas taksigite studi la leĝoprojekton pri pop. instruado, decidis enskribi la fakultativan lernadon de Esperanto en la realaj gimnazioj. Tiucele la B. E. S. presigis kaj disdonigis specialan memoareton pri la problemo de L. I. al la deputitoj. Eble kiam la jena n-ro estos presita, la parlamento jam estos decidinta la proponon.

S o f i a. La 27 — an de februaro, laŭ invito de la Sofia komercista societo S-ro At. D. Atanasov parolis en la salono de la komerca ĉambro pri esperanto kiel komuna komerca lingvo. Post lia argumentoplena, kaj konvinka parolado, kiu favorigis la ĉeestantojn por E., S-ro Th. Kanev komencis paroli pri Ido Al li merite respondis S-roj Georg Aktarĝiev (la prezidanto de B.

E. S.) kaj At. D. Atanasov. La diskutoj estis tre vivecaj. Estis gajnitaj la simpatioj de ĉiuj ĉeestantoj por Esperanto. Memorindaj estas la ko kludaj vortoj de S-ro Dro Iv. Zlatarev, kiu, esprimante sian indignon kontraŭ skismemo en tia nobla movado, **deklaris, ke la Sofia komerca ĉambro, kiu ĉiam estis favora al Esperanto, ankaŭ de nun helpados ĝin.**

Malfermiĝis du novaj kursoj: unu por geurbanoj, gvidata de At. D. Atanasov, alia por geinstruistoj kaj lernantinoj en la dua virina gimnazio, gvidata de Georgi Atanasov.

Sevlievo. Fondita grupo „Fratiga stelo"; prez. Doĉo T. Stanev, vicprez. Ivan R. Conev, sekr.-kasisto Nikola Georgiev.

Breznik. Nia malnova fervora samideano Marin Hristov laboras senlace kaj sukcese; li gvidas kurson en la komunista klubo. Baldaŭ estas malfermota kurso por geurbanoj.

Aliĝis oficiale al B. E. S.:

La grupo „Lumo" en **Tirnovo** (prezidanto Ilia Zlatev, sekretario Ivan Nenkov);

La grupo „Esperanto" en **Pleven** (prez. S. Simov, sekr. Ivan Ganev).

La grupo „Frateco" en **Varna** (prez. G. Karanĝulov, sekr. M. Milĉev).

Tra la mondo.

Финландия. Пропагандически рекламни афиши съ свѣдѣния за есперанто. Ц. Е. А. и С. О. съ разрѣшение на респективнитѣ дирекции сж разлѣпени въ повече отъ 1500 желѣзопжтни и пощенски станции.

Франция. Парижката търговска камара е отпуснала 500 франка помощь на Френското Д-во за пропаганда на Есперанто.

Германия. Въ свръзка съ XIII Унив. Есп. конгресъ, въ Дрезденъ ще се състои прѣдконгресъ, а въ Мюнхенъ — слѣдконресъ.

Испания. Въ Тераса есперантиститѣ сж настанили на квартира 60 дѣца отъ Австрия.

Чехословашко. Министерството на Търговията е отпуснало 10,000, а Минист. Външн. Дѣла — 5,000 ч. крони за

уредбата на XIII Универс. Есперантски конгресъ.

Швейцария. Въ Женевския кантонъ се въвежда задължителното изучване на есперанто въ седмия класъ на първонач. училища.

Югославия. Настоящиятъ брой бѣше вече подъ печатъ когато получихме огъ Загребското еспер. д-во съобщение за годишното му събрание. Правителството е дало на дружеството като първа помощь 2000 крони. Търговското училище „Меркуръ“ е въвело Есперанто. Съюзътъ на гостилничаритѣ поискалъ съдѣйствието на Д-вото да се въведе Есперанто въ келнерското училище. Дружеството е имало 36332·35 крони, разходъ 22289·28 кр. инвентаръ има за 26193.87 кр. и библиотека за 28193·87 крони. Сега се водятъ въ Загребъ два курса по Есперанто: за начинающи съ 137 курсисти и за напрѣднали съ 40 курсисти. Курсове с.т. водени въ следнитѣ градове: Сплитъ, Мостаръ, Костайниосъ, Винковци, Крижевци, Вел. Бечкерекъ, Дугосело. Въ новия комитетъ на д-вото влизатъ: А. Бертоли, Г-ца Ивка Денионъ, И. Янушекъ, П. Кастнеръ, Унив. проф. д-ръ А. Лангхоферъ, д-ръ Д. Марузи, Г-ца Щ. Перасъ, Н. Перчецъ, И. Пипиничъ, д-ръ Ст. Розенщокъ, Ст. Шинтичъ, Д. Щефанковичъ, д-ръ Звйездичъ и Г-ца Жупичъ.

П. А. К.

Bibliografio

Ses noveloj (el la Hungara literaturo); liveras Hungara Esperanto-Servo, Budapest VI. Hajos-u. 15; prezo 0.50 fr. svisaj.

Bela kolekto de legindaj literaturaĵoj. La traduko ĝenerale estas bona.

Esperantista Dokumentaro. Kajero XXX. Dua oficiala aldono al Universala Vortaro. Eld. Esperantista centra oficejo Paris, Rue de Clichy, 51; prezo 1·50 fr.

Ĉiu interesato pri la oficialaj institucioj de nia movado devas tralegi la eldonaĵojn de la Centra Oficejo. La jena kajero enhavas raporton de l' akademia komisio pri komuna vortaro, akompanita de la dua oficiala aldono al U. V.

Lazaro Ludoviko Zamenhof, parolado de Camil Aymonier, Eld. Esperantista Centra oficejo, prezo 0·75 fr.

En tiu ĉi parolado nia konata samideano C. Aymonier taksas la vivon, la ideon kaj verkon de Dro Zamenhof. La teksto estas dulingva: franca kaj esperanta.

Une langue auxiliaire internationale l' Espéranto de Charles Richet (membre de l' Institut) kaj **Le mouvement espérantiste avant la guerre et depuis 1914** de generalo Sebert (Membre de l' Institut). Eld. Société d' encouragement pour l' industrie nationale, Paris (rue de Rennes, 44). Prezo 1 fr.

Deka universala kongreso de Esperanto. (Esperantista dokumentaro, kajero 28). Paris, Esperantista Centra Oficejo. Prezo 3 fr..

Dekunua universala kongreso de Esperanto, Sama eldono. Prezo 2 fr..

Kontrakto de la Ligo de nacioj, eld. de Centra Esperantista Oficejo, Paris, Prezo 3 fr.

Tiu ĉi grava dokumento estas eldonita en esperanta traduko, akompanita de la franca kaj angla originaloj; ĝi klare montras, ke esperanto estas tre preciza lingvo eĉ por tiaj delikataj diplomatiaj verkoj.

Бѣлѣжка Въ рецензията за „Рѣчникъ на междунар. ез. Есперанто отъ Ив. Х. Кръстановъ" (брой 4) погрѣшно е казано, че това е второ издание на първия учебникъ отъ поменатия авторъ. Въ сжщность това е единъ новъ трудъ, допълненъ съ думитѣ отъ втората официална прибавка на есп. академия; въ началото е помѣстена основна есперантска граматика; рѣчникътъ е одобренъ отъ М-вото на просвѣта.

Ada.

Adreso de la redakcio: Centra librejo „Esperanto", — Sofia.

Печатница „ОРИЕНТЪ" ул. Вѣслецъ 7. — София.